

مصطفی زمانی

چهره های فرآنی

(۵)

بقیه از شماره قبل

امپراطور فلسطین

سلیمان (ع)

تجهیزات دفاعی

حکومنهای که بر پایه عقل می‌چرخند، هیچگاه بفکر آدمکشی و جنگ نبوده‌اند ولی برای حفظ موجودیت خود و سرحدات مملکت و آسایش ملت، ناگزیر بوده‌اند وسائل جنگی خود را آماده سازند تا در مقابل دشمن شکست نخورند. و آنکاهم که دست به جنگ و رزم می‌زنند سعی می‌کنند که از همنوع خود کمتر نباود سازند. (۱)

سلیمان نمونه حکومت الهی است. سلیمان در امر حفظ مملکت و آسایش ملت از جان و دل می‌کوشد و برای حفظ مرذوبوم خود وسائل جنگی فراوانی تهیه دیده است.

تا آنجاکه تاریخ ثبت کرده است سلیمان دوازده هزار عراده، جنگی داشت که هر عراده بچهار میل بسته و این حیوان آرام و سیله نقل و انتقال عراده‌ها بود. روی عراده دیواری سخت ساخته بودند که دارای سوراخهای متعددی بود سر بازان جنگی پشت این سوراخها می‌نشستند و از آن تیراندازی مینمودند و بسوی جبهه پیشروی می‌کردند. (۲)

(۱) بصفحة ۱۹۱ کتاب دنیا در خطر سقوط در اجمعه فرمائید.

(۲) ناسخ، جزء دوم هبوط، صفحه ۲۸۴

آیا سایمان این سر بازان را بزور ذیر پارس بازی میکشید و آنان را تحت اسرارت خود درمیآورد و با آنان معامله حیوانات را انجام میداد و آنان آلت آدمکشی بی اراده‌ای در دست سلیمان بودند؛ یا آنکه با کمال اشتیاق پسر بازی میرفند و سلیمان از وجود آنان بنفع مملکت خویش استفاده میکرد؟ تاریخ این مطلب را روشن نساخته است. ولی بدیهی است که از لطف سلیمان بر خوردار بوده‌اند.

یک داشمند مسیحی حضرت سلیمان را از چشمی دیده که زمامداران آسیا و آفریقا را از آن نگریسته؛ و برای همین طرز دیدن است که مینویسد: «سلیمان خدمت اجباری و مالیات اضافی را برداش ملت خود روا داشت»^(۱) اوری! سلیمان نیکه او معرفی نیکند باید چنین باشد ذیر الومینویسد: «سلیمان (الیاذ بالله) در اسفل در کات شقاوت و گناهکاری تنزل کرد»^(۲) هر چه بود سلیمان اشکر فراوانی در اختیار داشت که همه آنان با ساز و برق سر بازی مجهز بودند و برای دفاع از مملکت و آسایش ملت سردار رکف نهاده و گاهی شربت شهادت مینوشیدند تا بسر تنزل مقصد بر سند.

رژه لشکر:

سلیمان برای درک حدود حشمت خود و از زیبایی تجهیزات جنگی خویش و از زادن دلمخالقین و نشاندادن قدرت خود، مستور داده بدها و سر بازان جنگی با تمام ساز و برق که سر بازی رژه بروند. شما فکر میکنید سلیمان میخواست رب عرب و وحشت در دل ملت خویش ایجاد کند تا در اثر اعمال قدرت، بر آن حکومت کند؟ نه؛ این روش مخصوص حکومتهای است که فقط برای دیاست میکوشند، و هبج هدفی جز خوشگذرانی و آقائی خود ندارند. آیا سلیمان از لشکر خود رژه دید تا قدرت خود را بچشم دیگران بکشاند

(۱) ۴۸۶ قاموس کتاب مقدس.

(۲) ۴۸۷ قاموس کتاب مقدس.

مقام مقدس انبیاء و عصمت آنان از نظر اسلام تثبیت گردیده است. این آئین کلیسا است که هزاران مطلب ناروا به آنان نسبت میدهد.

واز آنان با ج سبیل بخواهد !

سلیمان بفکر معادن و هستی سر زمینهای دیگران نبود؛ تا بخواهد قدرت خود را بآنان بنمایاند. زیرا سلیمان اگر کوشش میکرد ملت‌هارا زیر پرچم خود آورد و حکومت جهانی تشکیل دهد، فقط بخاطر ایجاد صلح و آسایش ملت‌ها بود. بخاطر دهاندن ملت‌ها از زیر یوغ حکومتهای خود سر و خون آشام بود.

باری سلیمان دستور داد: لشکروی آماده رزه گردند و سربازان از اسیه‌اسواری بگیرند و موقیت وارزش آنان روشن گردد.

آیا لشکریکه در جلو سلیمان رزه رفتند و سلیمان وضع داخلی آنان را بررسی نموده و جزئیات آنان را تحت توجه قرارداد؛ چه حدودی بوده است؟ و تهداد ربانان و اسیه‌اچه مقدار بوده است تاریخ روشن نساخته است.

تاریخ نویسانی که راه اغراق را پیموده مینویستد: لشکریکه موردسان دیدن سلیمان قرار گرفت صدر فرخ مریع را الشفال کرده بود: ۲۵ فرنسخ تحت اختیار بشرو ۲۵ فرنسخ تحت اختیار جن و ۲۵ فرنسخ تحت اختیار حیوانات و ۲۵ فرنسخ تحت اختیار پرندگان بوده است (۱) آری از پرندگان هوا. تا جهوانات صحراء و جن و انس در راه مبارزات و هدفهای الهی سلیمان میکوشیدند و همه بفرمان حضرتش بودند و تعداد اسیه‌ای سلیمان را هم تا چهل هزار بالا برده اند (۱) گرچه ممکن است تشکیلات جنگی سلیمان بین حدود نباشد ولی هرچه بوده تشکیلات جنگی وی منظم و مفصل بوده است و سلیمان سعی میکرده است از آن سان به بیند.

عقب گرد خورشید.

نه تنها سلیمان در امور سربان و افسران خود دقت میکرد و آنان را نوازش میداد و از آنان دلچوئی میکرد، بلکه حیوانات خود را مورد لطف و نوازش قرار میداد و دست بسرو صورت و یال و پاهای آنها میکشید.

جای تر دیدنیست که پرداختن به امور دنیا، بشر را از رسیدگی کامل با امور معنوی بازمیدارد؛ سلیمان آنگاه که مشغول سان دیدن از سربان و تجهیزات

(۱) قصص الانبياء: ثعلبی صفحه ۲۸۶

(۲) ناسخ التواریخ جزء دوم هبوط ص ۵۸۲

جنگی خویش بود ، از خواندن «تورات» و نمازهای مساجبی خویش بازماند تا خورشید را فتح نهاد .

داستان نویسان نوشتہ‌اند که سلیمان وقتی از تفکر و دلچشمی سربازان و حیوانات فراغت یافت از خدای خویش خواست ؛ تا خورشید جهان افروزرا بازگرداند ؛ و بار دیگر سلیمان بتواند عبادت از دست رفتۀ خود را انجام دهد . خدای جهان آفرین خواسته سلیمان را برآورد و بار دیگر هوا روشن گردید و موسم عصر شد و سلیمان توانست کار معنوی خویش را بموضع خود انجام دهد .

گرچه اغلب مورخین این طلب را نوشتند ولی تاکنون علم این مطلب را روشن نکرده که چگونه خورشید میتواند بازگردد و ممکن است که این حقیقت هم مانند بسیاری از حقایق دیگر که بصورت ظاهر قابل قبول نیست بس . پنجه علم تحقق آن روشن گردد و این حقیقت ثابت شود که ممکن است خورشید پایه‌ی از سیر خود صرف نظر نموده و بار دیگر بازگردد .

پیکر بی جان ؟

سلیمان با آنهمه قدرت و ظلمت . با آنهمه لشکر و تجهیزات جنگی ، با آن قدرت حکومت بر حیوانات و تسخیر باد و اطلاع از سخن حیوانات ، باز خدای جهانیان اورابنم و اندوه مبتلا ساخته است .

آری عده‌ای فکر میکنند اگر پول ؛ مقام ؛ ثروت ؛ شهرت و ... داشته باشند سعادتمندند و با فکری آسوده‌زنند کی میکنند ، خافل از اینکه هر قدر اینکونه وسائل زندگی انسان افزایش یا بد مشکلات جدیدی اور احاطه مینماید .

سلیمان از نعمت فرزند محروم است و هر چه میکوشد که خدا فرزندی با عنایت فرماید کوشش او بجایی منتهی نمیشود . سلیمان تصمیم گرفت بتدریج با زنان خود همبستر شود و تا آنجا که قدرت دارد در بوجود آمدن فرزند کوشش کند .

سلیمان با چنین تصمیمی بدیدار همسران خود شفاقت تدارای فرزندی شود که در راه خدا جهاد کند . ولی با کمال تأسف خدای جهان آفرین به سلیمان ثابت کرد که در مقابله خواسته اوقدرتی ندارد .

چندی نگذشت که سلیمان از جمیع همسران خود فقط یکفرزند آورد و لی آنهم ناتمام بود (۱) ازسوی دیگر میترسید این فرزند از دنیا برو و دو مقصد او حاصل نگردد . سلیمان برای اینکه این فرزند از گزند حوادث مصون باشد در میان فضای جایگاهی برایش در نظر گرفت ، تا از شر حوادث مصون بماند . (۲) شیاطین که مسخر او بودند ناگزیر نه در ساختمان بیت المقدس و سایر امور مهم مملکتی به سلیمان کمک کنند . شیاطین فکر کردند که فرزند سلیمان بزودی بزرگ میشود و جایگزین پدر میگردد و شیاطین ناچار نداز او فرمانبرداری کنند و در زیر پارا طاعت او بروند و این فکر خام سبب شد که تصمیم قتل فرزند سلیمان را بگیرند . سلیمان از این نقشه خطر نداشت آگاه گردید و در کردن نقشه شومی علیه فرزند او کشیده‌اند . سلیمان تصمیم گرفت این حادث را خنثی سازد ولی غافل از آنکه در مقابل خواسته خدای جهان آفرین نمیتوان کوچکترین عملی انجام داد .

سلیمان فرزندش را در میان برها گذاشت و بکار سلطنت پرداخت ، دیری نگذشت که در آنگاه که سلیمان بر روی تخت سلطنتی خود نشسته بود ناگهان پیکر بی جان فرزندش نزدیکش افتاد و او را در ناراحتی عمیقی قرارداد . چه میتوان کرد ا فرزندان آدم مخصوصاً بندگان شایسته خدا همیشه درتب و تاب و هر دم با غم و آندوهی دست بگیریانند . خدای مهریان داستان فرزند نیمه جان سلیمان را در قرآن کریم چنین بیان فرموده است : « ماسلیمان را آزمودیم و پیکر بیجانی بر تخت او افکنیدیم . آنگاه سلیمان بازگشت نمود . » (۳)

عبادت یاریت پروری؟

گاهی افرادی پیدامیشوند که عبادت خدارا بر کارهای عمومی و دخالت در امور اجتماعی مقدم می‌اندازند و بطور کلی گوش از وارا اختیار کرده و از اجتماع خارج می‌گردند و کوچکترین اعتنایی بمسائل عمومی ندارند .

(۱) روضة الصفاج ۱ صفحه ۳۸۱

(۲) حیوة القلوب ۱ صفحه ۵۰۳

(۳) ولقد فتنا سلیمان والقینا علی کرسیه جسد ائم اتاب . (سوره مص آیه ۳۴)

و گاهی افرادی دیده میشوند که توجهشان بخدمت با جتما ع است و میگویند: «عبادت منحصر بخدمت بخالق است» و از عبادت خدا صرف نظر نموده توجهی پامور معنوی ندارند.

سلیمان که یک مرد الهی است و همه مسائل زندگی را از دیده معنویت مینگرد، تصمیم گرفت چند روزی در منزل «اعتكاف» کند و پامور معنوی و عبادت خدا پیردازد. غافل از اینکه انسان عاقل بایده دو جنبه را تعقیب کند: هم خدای خود را خوشنود سازد و هم بنده گان خدارا. با خدا راز و نیاز کند و در اجتما ع، کار و کوشش.

آری سلیمان ملت را کرده پامور عبادت پرداخت. خدای جهان- آفرین نیز بزو دی او را گرفتار کرده و جز ای ابن بی اعتمانی بملت! دامنش را گرفت. سلیمان فقط یک فرزند سوگلی داشت که بسیار با علاقمند بود ولی اکنون که در امر ملت کوتاهی کرده است فرزند او دیده از جهان فرو بست و این پیش آمد، سلیمان را در ناراحتی سختی قرارداد. (۱)

آری سلیمان که بنده خدا است عواقب بی اعتمانی پامور اجتماعی را بزو دی می بیند تا آنگاه که دیده از جهان فرومی بیند یک سر به بشت وارد شود. ولی آنکه رابطه ای با خدا ندارند و فقط متظاهر بدین هستند و برای اغفال مردم داد دین و دینداری میزند هر قدر در جنایت و خوشگذرانی و بی اعتمانی به ملت بیشتر فرو بروند خدای شکیبا، کوچکترین اعتمانی به آنان نمیگنند تا آنگاه که از دنیا میروند یکسر بجهنم رهسپار گردند. (۲)

قوس از عز رائیل

بعضی از مورخین تو شته اند سلیمان نشسته بود، ناگهان عز رائیل وارد شد و نگاه عمیقی بفرزند سلیمان کرد. نگاه عز رائیل باین فرزندیگانه پر معنی بود و اعلام خطری بود سلیمان.

سلیمان فکر کرد که فرزند او بزو دی از دنیا میرود و باید با سرینجه قدرت اورا از شرم نجات داد. بدنبال این فکر با شیاطین و جنی ها سخن گفت و از آنان کمک خواست. اطرافیان سلیمان هر کدام نقشه ای طرح کردند تا بتوانند

(۱) پیخار الانوار جزء ۱۴ صفحه ۱۰۸.

(۲) آل عمر ان آیه ۱۷۳ «... ائم ناملی لهم لیزدادوا ائماؤ لهم عذاب مهین»

بکمک آن نقشه‌ها طفل را از مرگ حتمی نجات دهنده.

یک نفر پیشنهاد کرد او را در مشرق می‌کناریم . دیگری گفت اورازیر زمین می‌بریم تا از شر عزرا ایل رهائی یابد . ولی سلیمان گفت : این نقشه‌ها فائدۀ ای ندارد و نمی‌توانیم او را از مرگ نجات دهیم .

شخص سومی پیشنهاد کرد که فرزند را در میان ابرها بگذارد تاجان بسلامت ببرد . سلیمان این نظر بدهرا پسندید و فرزند را در میان ابرها قراردادند و وسائل پذیرایی او را فراهم ساختند غافل از اینکه خدای مقتدر می‌تواند جان فرزند سلیمان را در میان ابرها نیز بگیرد .

آنگاه که سلیمان بر روی تخت سلطنتی خود نشسته بود ، ناگهان دید پیکر بی جانی روی تخت او افتاد و قتی دقت کرد دید فرزندش از دنیا رفته و جسدش جلوی او افتاده است . (۱)

آری سلیمان درک کرد فکر او که می‌خواست فرزندش از هلاکت نجات یابد اشتباه بوده و خداوند غیر آن را می‌خواسته است . بدنبال همین درک اشتباه بود که مشغول گریه شد تا خدای مهر بان اشتباهش را به بخشند .

باری سلیمان می‌خواست همه کارهارا بهاراده و میل خود انجام دهد ، غافل از اینکه نفوذ امر او در امور دنیوی دلیل آن نیست که بتواند در آنگونه امور هم که گردش آن بددست دیگری است دخالت واعده ال نظر نماید (دبناه الدارد) .

(۱) نودالبین جزائری صفحه ۲۹۲ .